

Số: 01/2023/QĐST-DS

Thanh Hà, ngày 15 tháng 2 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán-Chủ tọa phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Hằng**

Thư ký phiên họp: Bà **Hoàng Thị Thùy Dương**

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Duyên – Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 2 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 28/2022/TLST-DS ngày 18 tháng 10 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-DS ngày 01 tháng 02 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Trần Thị K, sinh năm 1961;

Nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương. (có mặt).

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

Anh Trần Hữu Kh, sinh năm 2003;

Nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương. (Vắng mặt).

Người đại diện theo ủy quyền của anh Khiên: Bà Trần Thị K, sinh năm 1961; nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương. Có mặt.

Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Bà Trần Thị K yêu cầu tuyên bố ông Trần Hữu K, sinh năm 1966 mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và trong quá trình tố tụng, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Trần Thị K trình bày:

Bà và ông Trần Hữu K, sinh năm 1966; Nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương là vợ chồng. Ông Trần Hữu K từ nhỏ đến khi học hết lớp 10 phát triển về tâm thần và thể chất bình thường. Sau đó ông K du học ở Liên Xô cũ, trong thời gian học đại học bắt đầu có biểu hiện đau đầu, mất ngủ kéo dài, lảm nhảm không nói, lẫn lộn không theo học được, khám nhưng không điều trị tại cơ sở nào tại Liên Xô. Sau 1 năm bệnh không thuyên giảm, ông K phải về nước vào

đầu năm 1988. Đến năm 1989, ông K có các biểu hiện nặng như đánh đuổi vợ con, mắng chửi bố mẹ, nói linh tinh, đập phá đồ đạc trong gia đình, đốt hết quần áo hoặc ném xuống ao...

Ngày 25/8/1989, gia đình đã đưa ông K tới Bệnh viện Tâm thần Hải Dương khám và điều trị với chẩn đoán tâm thần phân liệt. Ông K điều trị khoảng 3 tháng thì được ra viện và điều trị ngoại trú. Ông K là đối tượng bệnh nhân tâm thần phân liệt thuộc diện quản lý của Bệnh viện tâm thần Hải Dương và Trạm y tế xã T, hàng tháng được cấp thuốc điều trị.

Hiện tại ông K ăn ngủ kém, nói linh tinh, thường xuyên đi lang thang, mọi sinh hoạt cá nhân phụ thuộc vào người khác. Ông K được hưởng chế độ bảo trợ xã hội.

Để đảm bảo quyền lợi cho bà và gia đình, bà K đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thanh Hà tuyên ông Trần Hữu K, sinh năm 1966, cư trú tại Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương là người mất năng lực hành vi dân sự.

Trong quá trình giải quyết vụ việc dân sự, Tòa án đã tiến hành xác minh tại địa phương, làm việc với con trai ông K, các anh chị em ruột của ông K cùng những hàng xóm sống gần gia đình ông K đều thống nhất thể hiện: ông K mắc bệnh tâm thần phân liệt nhiều năm. Gia đình cũng đã đưa ông K đi chữa trị nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Hiện tại bệnh của ông K ngày một nặng thêm, ăn ngủ kém, lẩn thân, nói linh tinh, mọi sinh hoạt cá nhân phụ thuộc vào người khác.

Tại phiên họp, người yêu cầu bà K giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Hữu K mất năng lực hành vi dân sự, giữ nguyên lời khai có trong hồ sơ vụ việc và tự nguyện chi trả chi phí giám định. Anh Kh nhất trí yêu cầu của bà, giữ nguyên ủy quyền.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự. Về đường lối giải quyết: Viện kiểm sát đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị K tuyên bố ông Trần Hữu K là người mất năng lực hành vi dân sự (mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi). Bà Trần Thị K được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1] Về thủ tục giải quyết vắng mặt người yêu cầu: Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã được Tòa án triệu tập họp lệ vắng mặt tại phiên họp, đã ủy quyền bà K. Do vậy, Tòa án nhân dân huyện Thanh Hà mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là phù hợp với quy định tại Khoản 3 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết vụ việc: Ông Trần Hữu K là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bị yêu cầu tuyên bố là người mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương nên căn cứ điểm a, khoản 2, Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thanh Hà.

[3] Xét yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Căn cứ lời khai của người yêu cầu trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên tòa. Căn cứ lời khai của người làm chứng, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, biên bản xác minh do Tòa án thu thập đã xác định: Ông Trần Hữu K là người mắc bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng nhiều năm, hiện nay tình hình của ông K không có chuyển biến, bệnh nặng lên, vẫn còn các biểu hiện mất ngủ, lảo đảo, nói linh tinh, hàng ngày ăn ngủ thất thường, vệ sinh cá nhân trì trệ. Căn cứ Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 07/KLGD ngày 13 tháng 01 năm 2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Hữu K bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Giai đoạn sa sút tâm thần. Đối tượng mất năng lực nhận thức và điều khiển hành vi” Vì vậy, việc bà Trần Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Hữu K là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định:

Bà Trần Thị K là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự. Bà Trần Thị K tự nguyện chi trả chi phí giám định nên không đặt ra giải quyết.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 39; các điều 143, 149, 367, 369, 370, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc Hội ban hành ngày 30 tháng 12 năm 2016,

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị K: Tuyên bố ông Trần Hữu K, sinh năm 1966; Nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương là người bị mất năng lực hành vi dân sự (mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi).

2. Người yêu cầu bà Trần Thị K được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định pháp luật./.

Trường hợp Quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo các quy định tại các Điều 6, 7 và 9 của Luật thi hành án dân sự; Thời hiệu yêu cầu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 của Luật thi hành án dân sự./.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND huyện Thanh Hà;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Hằng